

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

Рекомендовано до видання вченою радою
факультету менеджменту і економіки
Харківського національного аграрного
університету ім. В.В. Докучаєва
(протокол № 7 від 20 грудня 2017р.)

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

***до практичних, семінарських занять та
самотійної роботи
для здобувачів другого (магістерського) рівня
освіти спеціальності 051 «Економіка»***

Харків – 2018

УДК 658.011.1(075.8)
Т 19

Укладач: Таран О.М., кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту організацій

Рецензенти: Шиян Д.В. – зав. кафедри економіки підприємства та менеджменту Харківського національного економічного університету ім. Семена Кузнеця, д-р екон. наук, професор;
Білоусько Т.Ю. – зав. кафедри маркетингу, підприємництва і організації виробництва Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва, канд. екон. наук, доцент

Т19 Методичні вказівки до практичних, семінарських занять та самостійної роботи з дисципліни «Стратегічне управління підприємством» для здобувачів другого (магістерського) рівня освіти спеціальності 051 «Економіка» / уклад. О.М. Таран. – Х.: ХНАУ, 2018. – 30 с.

УДК 658.011.1(075.8)

© Таран О.М., 2018
© Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, 2018

ПЕРЕДМОВА

Формування і розвиток соціально-орієнтованої ринкової економіки висуває підвищені вимоги до діяльності підприємств усіх форм власності, що ставить завдання відновлення змісту і підвищення рівня економічної освіти фахівців. Розв'язання цих завдань вимагає від студентів придбання глибоких сучасних знань і звичок для самостійного і висококваліфікованого забезпечення ефективної діяльності підприємств, виявлення резервів і нових можливостей з виробництва і реалізації конкурентоспроможної продукції як на внутрішньому, так і зовнішніх ринках

Стратегічне управління має своєю основою теоретичні знання та практичні навички щодо стратегічного управління на підприємстві, подолання можливих перешкод його розвитку та шляхів подолання труднощів пов'язаних із впровадженням сучасних методів управління.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Стратегічне управління підприємством» є закономірності, концептульні основи і принципи побудови систем стратегічного управління. **Метою** є засвоєння знань з теоретично-методологічних аспектів розробки стратегій, стратегічних планів; створення системи стратегічного управління та забезпечення її функціонування в динамічному ринковому середовищі.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є вивчення сучасних вітчизняних і зарубіжних концепцій підприємства, стратегічного управління ним, методів аналізу та прогнозування розвитку зовнішнього і внутрішнього середовища, принципів формування цілей організації, моделей і методів розробки системи стратегій з урахуванням обраної політики ведення бізнесу; набуття навичок стратегічного мислення, аналізу систем стратегічного управління організаціями.

Методичні вказівки дозволять поглибити розуміння, ступінь засвоєння теорії і методології, практичних аспектів дисципліни.

1. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Змістовий модуль 1. Формування стратегічного управління як концептуальної системи

Тема 1. Еволюція розуміння і передбачення майбутнього організації

Сутність і значення процесу стратегічного управління. Виникнення і етапи розвитку стратегічного управління як науки. Сучасні підходи до визначення стратегічного управління. Особливості стратегічного управління.

Ознаки нестратегічного управління організацією. Необхідність застосування стратегічного управління. Основні задачі менеджера в системі стратегічного управління.

Концепція підприємства як «відкритої» матеріально-речовинної та соціально-економічної системи. Різноманітність підприємств.

Необхідність формування стратегічного мислення менеджерів, його характеристики.

Тема 2. Середовище господарської організації

Основні підходи до розуміння середовища господарської організації. Зовнішнє середовище організації, його властивості. Макрооточення організації: політичні, правові, економічні, соціокультурні та технологічні фактори середовища. Безпосереднє оточення організації: постачальники, споживачі, конкуренти.

Внутрішнє середовище організації. Компоненти внутрішнього аналізу: ресурсний аналіз, аналіз компетенцій, аналіз видів діяльності з використанням ціннісного ланцюжка М Портера, фінансовий аналіз та показники господарської діяльності, продукти та їх позиція на ринку, аудит людських ресурсів, організаційна культура та імідж організації.

Тема 3. Методи аналізу і прогнозування розвитку середовища організації

Визначення сильних та слабких сторін діяльності підприємства. Оцінка загроз та можливостей існування у зовнішньому середовищі. SWOT – аналіз. Матриця можливостей. Матриця загроз. Складання профілю середовища. PEST – аналіз.

Прогнозування в системі с стратегічного управління. Основні методи прогнозування, що використовуються у стратегічному плануванні, є методи екстраполяції; експертні методи; методи моделювання.

Тема 4. Мета в стратегічному управлінні

Стратегічне бачення або сценарій розвитку підприємства. Суть і значення місії. Фактори розробки місії. Зацікавлені особи. Визначення виду діяльності.

Цільовий підхід в управлінні. «Управління за цілями», його переваги та недоліки. Стратегічне управління як сучасний варіант реалізації цільового підходу. Цілі. Класифікація цілей підприємства. Ієрархія формування цілей. Вимоги, що ставляться до цілей.

Змістовий модуль 2. Підсистеми забезпечення процесу стратегічного управління

Тема 5. Сутність стратегії та стратегічного набору

«Стратегія» як складова стратегічного управління. Підходи до визначення поняття «стратегії». Ієрархія формування стратегій.

Різновиди стратегій та їх характеристика. Поняття функціональних стратегій. Стратегії за стадіями життєвого циклу бізнесу. Стратегії за конкурентною позицією на ринку. Наступові і захисні стратегії.. Стратегії за способом досягнення конкурентних переваг. Стратегії за рівнем глобалізації бізнесу. «Стратегічний набір підприємства». Вимоги, що ставляться до «стратегічного набору».

Тема 6. Сутність стратегічного планування

Основні підходи до формулювання стратегій. Мете та принципи стратегічного планування. Переваги та «пастки» стратегічного планування. Бар'єри стратегічного планування та способи їх подолання. Моделі стратегічного планування.

Стратегічний план. Призначення і зміст стратегічного плану підприємства. Технологія розробки стратегічного плану. Планування дій і оцінка плану. Стратегічна програма. Поняття стратегічного проекту. Управління реалізацією програми, проекту.

Тема 7. Організаційне забезпечення стратегічного управління

Взаємозв'язок стратегії і структури управління підприємством. Визначення організаційної структури управління. Підходи видатних вчених теорії і практики менеджменту до визначення ролі організаційної структури в стратегічному управлінні.

Характеристика організаційних структур стратегічного типу. Переваги та недоліки адаптивних структур, сфера їх застосування. Класифікація організаційних структур за Г. Мінцбергом. Оцінювання ефективності функціонування організаційної структури, розробка політики і процедур, які сприяють реалізації стратегії.

Тема 8. Фінансово-економічні аспекти реалізації стратегічних планів і програм

Джерела корпоративного фінансування. Акціонерний капітал. Капітал, заснований на емісії прав. Нерозподілений прибуток як джерело капіталу. Позичковий капітал. Вартість капіталу. Моделі розрахунку вартості капіталу.

Створення бюджету та ув'язка його зі стратегією. Стратегічний аналіз фінансових потреб. Аналіз статей проектного балансу. Фінансовий бенчмаркінг

Тема 9. Соціально-психологічне забезпечення стратегічного управління і формування стратегічної поведінки персоналу

Створення організаційної культури, що підтримує стратегію. Джерела культури організації. Значення і сила корпоративної культури. Стійкі та слабкі культурні традиції. Неefективні або «хворі» організаційні культури. Адаптивні культури. Формування етичних норм та цінностей. Етичні структури. Орієнтація культури на високі результати. Фактори, які впливають на організаційну культуру.

Мотивація персоналу як необхідний фактор впровадження системи стратегічного управління. Мистецтво мотивації. Побудова системи взаємодії людини та організації. Винагороди та заохочення. Зв'язок винагороди з результатами роботи.

Тема 10. Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегічного управління

Створення підтримуючих систем. Забезпечення збору стратегічної інформації. Види інформаційних систем. Вплив Internet – технології на розробку стратегії. Вивчення передового досвіду та його ефективне використання. Бенчмаркінг. Види бенчмаркінгу. Тотальний контроль якості.

**2. ТЕМИ ТА ПЛАНИ ЛЕКЦІЙ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

№ пп	Тема та план лекції
1.	<p>Еволюція розуміння і передбачення майбутнього організації</p> <p>1.1. Сутність і значення процесу стратегічного управління</p> <p>1.2. Виникнення і етапи розвитку стратегічного управління як науки.</p> <p>1.3. Сучасні підходи до визначення стратегічного управління.</p> <p>Порівняння різних видів управління.</p>
2.	<p>Середовище господарської організації</p> <p>3.1. Основні підходи до розуміння середовища господарської організації</p> <p>3.2. Зовнішнє середовище організації.</p> <p>3.3. Внутрішнє середовище організації.</p>
3.	<p>Методи аналізу і прогнозування розвитку середовища організації</p> <p>4.1. Складання стратегічного балансу та сутність SWOT-аналізу.</p> <p>4.2. Прогнозування в системі стратегічного управління.</p>
4.	<p>Стратегічне управління як реалізація цільового підходу. Мета в стратегічному управлінні</p> <p>6.1. Стратегічне управління — сучасний варіант реалізації цільового підходу.</p> <p>6.2. Роль, значення, сутність і місце мети у стратегічному управлінні.</p> <p>6.3. Місія, генеральна мета підприємства.</p>
5.	<p>Сутність стратегії та «стратегічного набору»</p> <p>7.1. Сутність стратегії. Організаційно-управлінська концепція стратегії.</p> <p>7.3. Класифікація стратегій</p> <p>7.2. «Стратегічний набір» підприємства.</p>
6.	<p>Сутність стратегічного планування</p> <p>9.1. Основні підходи до формулювання стратегій</p> <p>9.2. Мета та принципи стратегічного планування</p> <p>9.3. Бар'єри стратегічного планування та способи їх подолання</p> <p>9.4. Моделі стратегічного планування.</p>

7.	Організаційне забезпечення стратегічного управління 9.1. Основні характеристики організаційного забезпечення стратегічного управління. 9.2. Стратегія і структура: характеристика взаємозв'язку.
8.	Фінансово – економічні аспекти реалізації стратегічних планів і програм 10.1. Роль фінансово-економічного забезпечення у стратегічному управлінні. 10.2. Варіанти побудови фінансово-економічного забезпечення стратегічного управління. 10.3. Поточне та стратегічне бюджетування.
9.	Соціально – психологічне забезпечення стратегічного управління і формування стратегічної поведінки персоналу 11.1. Характеристика системи соціально-психологічного впровадження стратегічних змін 11.2. Система мотивації в стратегічному управлінні
10.	Інформаційно - аналітичне забезпечення стратегічного управління 12.1. Інформаційна система стратегічного управління. 12.2. Облік і контроль у системі стратегічного управління. 12.3. Аналіз у системі стратегічного управління.

3. ТЕМИ ТА ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»

№ з/п	Тема та план занять
1.	Передумови та етапи розвитку стратегічного управління <i>1.1. Передумови та еволюція стратегічного управління</i> <i>1.2. Сутність і значення процесу стратегічного управління організацією.</i> <i>1.3. Порівняння різних форм управління. Особливості стратегічного управління.</i>
2.	Середовище господарської організації <i>2.1. Зовнішнє середовище організації, його властивості.</i> <i>2.2. Визначення внутрішнього середовища організації.</i> <i>2.3. Підходи до визначення ресурсного потенціалу підприємства.</i>

3.	<p>Методи аналізу і прогнозування розвитку середовища організації</p> <p><i>3.1. Визначення сильних та слабких сторін діяльності підприємства. Оцінка загроз та можливостей існування у зовнішньому середовищі.</i></p> <p><i>3.2. SWOT – аналіз та інші методи прогнозування та розвитку</i></p>
4.	<p>Мета в стратегічному управлінні</p> <p><i>4.1. Мета в стратегічному управлінні. Різноманітність цілей.</i></p> <p><i>4.2. Вимоги, що ставляться до цілей</i></p>
5.	<p>Місія та стратегічне бачення організації</p> <p><i>5.1 Місія та стратегічне бачення організації.</i></p> <p><i>5.2. Фактори розробки місії</i></p>
6.	<p>Різновиди стратегій та їх характеристика, стратегічний «набір» підприємства</p> <p><i>6.1. Підходи до визначення поняття «стратегії».</i></p> <p><i>6.2. Існуючі класифікації стратегій</i></p> <p><i>6.3. Стратегічний набір підприємства</i></p>
7.	<p>Сутність стратегічного планування</p> <p><i>7.1. Основні підходи до формулювання стратегій</i></p> <p><i>7.2. Мета та принципи стратегічного планування</i></p> <p><i>7.3. Бар'єри стратегічного планування та способи їх подолання</i></p>
8.	<p>Створення організаційної структури стратегічного типу</p> <p><i>8.1. Види структур, їх переваги та недоліки</i></p> <p><i>8.2. Створення організаційної структури стратегічного типу</i></p>
9.	<p>Створення організаційної культури, що підтримує стратегію</p> <p><i>9.1. Значення і сила корпоративної культури. Класифікація організаційних культур.</i></p> <p><i>9.2. Побудова системи взаємодії людини та організації.</i></p>
10.	<p>Інформаційно - аналітичне забезпечення стратегічного управління</p> <p><i>10.1. Забезпечення збору стратегічної інформації. Види інформаційних систем.</i></p> <p><i>10.2. Аналіз у системі стратегічного управління</i></p>

**4. ТЕМИ ТА ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ «СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

№ з/п	Тема та план занять
1	<p>Аналіз існуючої стратегії господарської діяльності підприємства, її оцінка</p> <p><i>1.1.Визначення зв'язку цілей і стратегій управління;</i></p> <p><i>1.2.Методів побудови стратегій та формування «стратегічного набору»;</i></p> <p><i>1.3. Використання різних методів розробки стратегій залежно від специфіки діяльності та етапів «життєвого циклу» підприємства.</i></p>
2	<p>Зміст та структура стратегічного плану підприємства. Методика розробки</p> <p><i>2.1.Характеристики особливості побудови системи стратегічного планування на підприємствах з різними формами власності, галузевої належності, різних за масштабами виробництва, типами обраних стратегій і т. ін.;</i></p> <p><i>2.2.Особливості побудови системи стратегічного планування на вітчизняних підприємствах.</i></p>
3.	<p>Оцінювання зовнішнього середовища організації, його впливу на стратегію підприємства</p> <p><i>3.1.Проведення стратегічної діагностики стану підприємства, його стратегічної позиції;</i></p> <p><i>3.2.Прогнозування тенденції окремих складових середовища підприємства.</i></p> <p><i>3.3.Аналізу та оцінки факторів середовища функціонування організації для виявлення пріоритетних напрямів розвитку організації;</i></p> <p><i>3.4.Виконання SWOT- аналізу організації, складання стратегічного балансу та прогнозування тенденцій змін.</i></p>
4.	<p>Аналіз внутрішнього середовища підприємства</p> <p><i>4.1.Історія розвитку підприємства, мета діяльності, місцезнаходження, розвиненість транспортної мережі, спеціалізація</i></p> <p><i>4.2.Організаційно-правова форма господарювання</i></p> <p><i>4.3. Становище в регіоні, країні</i></p> <p><i>4.4. Характеристика системи управління підприємством</i></p> <p><i>4.5. Аналіз фінансового стану</i></p> <p><i>4.6. Маркетингова діяльність, канали реалізації</i></p> <p><i>4.7.Виробнича діяльність, технології виробництва продукції</i></p> <p><i>4.8. Система управління персоналом</i></p>

	<p>4.9. Інноваційна діяльність</p> <p>4.10. Загальний висновок щодо ефективності діяльності підприємства</p>
5.	<p>Аналіз факторів конкурентоспроможності підприємства</p> <p>5.1. Використання методів оцінки конкурентоспроможності продукту;</p> <p>5.2. Використання методів та показників, які визначають конкурентоспроможність підприємства;</p> <p>5.3. Визначення конкурентоспроможності продукції та конкретних підприємств України</p>
6.	<p>Розробка інвестиційної стратегії підприємства на основі використання матриць портфельного аналізу</p> <p>6.1. Розробка стратегії підприємства на основі використання матриці «Ріст-частка ринку» Бостонської консалтингової групи (БКГ)</p> <p>6.2. Розробка стратегії підприємства на основі використання матриці «Привабливість галузі – конкурентна позиція» консультативної компанії МакКінзі (McKinsey)</p> <p>6.3. Розробка стратегії підприємства на основі використання матриці «Shell» - DPM, моделі ADL</p> <p>6.4. Визначення стратегії підприємства за допомогою SPACE методу</p>
7.	<p>Розробка та обґрунтування організаційної побудови та структури управління підприємством</p> <p>7.1. Розробка організаційної побудови об'єкта досліджень та її характеристика</p> <p>7.2. Розробка структури управління об'єкта досліджень та її характеристика</p>
8.	<p>Формування стратегічного бачення і місії підприємства</p> <p>8.1. Визначення стратегічного бачення і місії підприємства (за допомогою морфологічної матриці та ін методів)</p> <p>8.2. Методи побудови «дерева цілей» підприємства</p>
9.	<p>Аналіз конкуренції в галузі сільського господарства</p> <p>3.1. Основні економічні показники, що характеризують галузь</p> <p>3.2. Модель галузевої конкуренції</p>

5. ФОРМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

1. Організаційно-методична робота у бібліотеці вищого навчального закладу, навчальних кабінетах, а також в домашніх умовах з метою:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого на лекціях матеріалу;
- самостійне вивчення питань на основі літературних джерел;
- підготовка конспектів навчальних та наукових текстів;

- опрацювання державних нормативних джерел, рекомендованої відповідної наукової чи фахової монографічної і періодичної літератури, підручників та навчальних посібників;
- реферування наукових статей та інших друкованих джерел.

- 2. Виконання практичних вправ, завдань.**
- 3. Підготовка виступів на семінарах і конференціях, науковому гуртку, до участі в ділових іграх тощо.**
- 4. Робота над рефератом.**
- 5. Підготовка до поточного контрольного опитування (оцінювання залікових модулів).**
- 6. Підготовка до підсумкового модульного контролю (екзамену) з навчальної дисципліни.**

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА САМОСТІЙНУ РОБОТУ

1. Аналіз проблем стратегічного розвитку підприємства.
2. Вибір і збалансування стратегічних зон господарювання.
3. Використання сучасних інформаційних технологій в стратегічному управлінні підприємством.
4. Управління проектами, інноваціями на підприємстві.
5. Управління процесом виконання стратегії.
6. Особливості застосування стратегічного управління аграрними підприємствами.
7. Розробка інвестиційних проектів.
8. Розробка системи матеріальної підтримки стратегії.
9. Розробка системи управління якістю продукції (послуг).
10. Стратегія використання людського потенціалу.
11. Розробка антикризових стратегій.
12. Розробка стратегії ресурсозбереження.
13. Опір змінам. Стилі проведення стратегічних змін.
14. Створення бюджету підприємства та ув'язка його зі стратегією.
15. Політика і процедури, правила які сприяють реалізації стратегії.
16. Розробка систем винагороди, що сприяють стратегії.

17. Стратегії для організацій в нових галузях.
18. Стратегії для організацій, які знаходяться в стадії зрілості.
19. Стратегії для організацій, які знаходяться в стадії занепаду.
20. Основні етапи процесу організаційного проектування. Створення структури стратегічного типу.
21. Наступальні і захисні стратегії в конкуренції.
22. Етичні структури організації. Формування етичних норм і цінностей.
23. Труднощі проведення стратегічних змін в організації. Методи подолання опору змінам.
24. Галузеві і ринкові фактори успіху.
25. Стратегія розробки нового продукту (товару).
26. Міжнародні і глобальні стратегії.
27. Бенчмаркінг як метод конкурентного аналізу.
28. Ресурси і компетенції або відмінні особливості організації.
29. Аудит людських ресурсів.
30. Значення маркетингу в стратегії фірми.
31. Аналіз господарського портфелю підприємства.
32. Філософія забезпечення якості.
33. Стратегічна вразливість та гнучкість.
34. Вибір стратегії ресурсозбереження.
35. Інформаційна система стратегічного управління.
36. Цілі та принципи стратегічного планування.
37. Мистецтво мотивації.
38. Побудова системи взаємодії людини та організаційного оточення.
39. Технологія розробки стратегічних планів.
40. Характеристика методів аналізу конкурентів (матриця конкурентного профілю, анкета для аналізу конкуренції у галузі та конкурентів та ін.).
41. Визначення «стратегічної групи конкурентів», загальні характеристики.
42. "Дерево цілей" підприємства: поняття та методи його побудови.

43. Поняття стратегічної прогалини та специфічні напрямки процесу її заповнення.
44. Види продуктових стратегій, їх переваги та недоліки.
45. Види ресурсних стратегій та методи обґрунтування.
46. Функціональні стратегії: сутність, методи обґрунтування.
47. Аналіз методів впровадження організаційних змін (примушування, адаптація, криза, управління опором: формування "стартового майданчика", досягнення "атмосфери підтримки", використання влади й адміністративного впливу; роз'яснення і переконання, заохочення і залучення в процес змін).
48. Об'єкти та вимоги до обліку і контролю в стратегічному управлінні.
49. Стратегічний контроль та його вплив на коригування стратегічних планів.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання передбачають: систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни і застосування їх при вирішенні конкретних завдань; розвиток навичок самостійної роботи з літературними джерелами і звітністю підприємства.

Виконане ІНДЗ студент надає наприкінці семестру, але не пізніше терміну проведення підсумкового модульного контролю. Оцінка за виконання ІНДЗ враховується при виставленні загальної оцінки з дисципліни.

Тематика ІНДЗ має носити проблемний характер. Студент самостійно обирає тему і зміст роботи з обов'язковим її узгодженням з викладачем. У протилежному випадку тема має бути запропонована викладачем. У процесі виконання ІНДЗ студент має опрацювати не менше 10 літературних джерел з посиланнями на використання певної інформації з них у тексті роботи. При цьому робота має носити творчий характер і бути спрямованою на вирішення

певної проблеми, або на висловлення особистого погляду автора роботи на питання, що розглядається в роботі.

Індивідуальне завдання складається з: титульної сторінки; змісту; вступу; основної частини; висновків; списку використаної літератури; додатків до індивідуального завдання (при необхідності).

Вступ має розкривати актуальність обраної студентом теми, її проблематику, мету написання роботи.

Основна частина роботи повинна містити обґрунтування теоретичної база обраної проблеми, дається огляд літературних джерел, нових розробок, опублікованих статистичних даних із посиланням на джерела, іншої інформації, пов'язаної з темою; розробка конкретних рекомендацій, пропозицій, моделей розвитку та діяльності організації на базі основних теоретичних положень, методичних підходів, методичного інструментарію.

Висновки мають включати обґрунтовані висновки студента щодо досягнення мети роботи, рекомендації до вдосконалення діяльності підприємства.

Джерела можна розміщувати одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний для користування і рекомендований при написанні дипломних робіт), в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, у хронологічному порядку.

Обсяг ІНДЗ повинний становити в друкованому варіанті 25-30 сторінок.

Тематика ІНДЗ

1. Стратегічний план (бізнес - план) діяльності підприємства.
2. Роль стратегічного бачення та місії в управлінні підприємством.
3. Управління підприємством в умовах кризи.
4. Мотиваційне забезпечення процесу реалізації стратегії.
5. Бізнес – моделі та стратегії в електронній комерції.
6. Стратегічний аналіз конкурентних позицій підприємства.
7. Стратегічний аналіз життєвого циклу бізнесу.

8. Методи проведення діагностики стратегічних факторів зовнішнього середовища.
9. Бенчмаркінг як метод конкурентного аналізу.
10. Вибір стратегії діяльності підприємства в умовах ринкової економіки.
11. Сутність стратегічного та оперативного контролінгу.
12. Вибір стратегії підприємства за допомогою моделі Бостонської Консалтингової групи — модель БКГ "Зростання галузі/ Частка ринку".
13. Визначення рекомендованої стратегії за допомогою методу SPACE методу.
14. Ефект синергізму, його сутність і типи.
15. Модель GE/McKinsey — матриця ринкової привабливості і конкурентних позицій.
16. Модель Shell/DPM — матриця спрямованої політики.
17. SWOT - аналіз як метод діагностики процесу прийняття стратегічних рішень.
18. Визначення стратегічного потенціалу підприємства: сутність, складові та методологія.
19. Стратегічний аналіз інвестиційних проектів.
20. Прийняття стратегічних рішень в умовах обмеженої інформації та невизначеності.
21. Стратегія виживання господарюючого суб'єкту.
22. Особливості формування стратегій диверсифікації діяльності аграрних підприємств.
23. Стратегія розвитку аграрного сектору України.
24. Якісні методи прогнозування.
25. Оцінка конкурентоспроможності підприємства
26. Особливості стратегії міжнародної діяльності підприємства.
27. Соціальна стратегія розвитку підприємства
28. Стратегії диверсифікації, особливості їх використання.

7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Виконання письмової контрольної роботи є однією з форм самостійної роботи здобувачів заочної форми навчання в міжсесійний період. Завдання до контрольної роботи включають питання теоретичного характеру (для

перевірки засвоєння програмного матеріалу) і завдань (для перевірки умінь студентів застосовувати отримані знання при вирішенні практичних завдань).

Здобувач самостійно обирає номер варіанту контрольної роботи.

Контрольна робота виконується здобувачем після самостійного вивчення програмного матеріалу. У контрольній роботі необхідно розкрити основний зміст теоретичних питань як з використанням літератури, що рекомендується, так і прикладів на підставі фактичного матеріалу або даних конкретних установ, організацій, підприємств (за визначеним варіантом).

Виконання практичного завдання носить аналітичний, дослідницький характер у вигляді аналітичного (критичного) огляду наукових публікацій (журналів, збірників статей тощо), або пошуку, підбіру та огляду літературних джерел за заданою тематикою дослідницького характеру.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Система поточного контролю і оцінювання знань по дисципліні направлена на мотивацію самостійної роботи здобувачів заочної форми навчання протягом семестру. Оцінювання знань студентів по кожному із залікових модулів здійснюється на основі визначення суми балів за результатами поточного контролю аудиторної і позааудиторної самостійної та індивідуальної роботи і модульного контролю. При оцінюванні знань і умінь студентів використовуються такі якісні показники як: повнота, глибина, логічність, системність, оперативність, свідомість, узагальненість знань і умінь студентів. Окрім цього враховуються такі критерії оцінювання як уміння здобувача пов'язувати зміст дисципліни із змістом майбутньої професійної діяльності, обґрунтованість вирішення професійних завдань, а також ступінь самостійності здобувача.

Завдання № 1

1. Визначити сутність і значення стратегічного управління підприємством, його особливості.
2. Передумови розвитку стратегічного управління на українських підприємствах.
3. На основі матриці SWOT розробити стратегію розвитку сільськогосподарського підприємства.

Завдання № 2

1. Поняття та види конкурентних переваг.
2. Використання захисних стратегій для захисту конкурентних переваг.
3. Враховуючи фактори розробки місії (за Ф.Котлером), чий інтереси вона повинна враховувати, обґрунтувати місію і стратегічне бачення конкретного

підприємства з визначення виду комерційної діяльності.

Завдання № 3

1. Загальна характеристика наступових стратегій. За допомогою схеми охарактеризувати процес створення та втрати конкурентних переваг.
2. Характеристика правового регулювання макрооточення.
3. Дати характеристику складовим бізнесу і за допомогою них визначити вид комерційної діяльності підприємства (ланцюг виробництво-розповсюдження).

Завдання № 4

1. Поняття цілей, їх значення, різновиди. Напрямки встановлення цілей (за Томпсоном і Стриклендом, Віханським).
2. Охарактеризувати наступові стратегію „Дії, спрямовані на те, щоб протидіяти сильним сторонам конкурента та подолати їх”.
3. Визначити до яких видів еталонних (базових) стратегій відносяться наступні стратегії:
  - 1) виробник насінницького матеріалу та добрив для сільського господарства починає виробництво інсектицидів та засобів боротьби з хворобами рослин;
  - 2) хлібозавод придбав виробництво печива, крекерів та сухих солоних сніданків;
  - 3) успішний продавець гамбургерів придбав спеціалізовані магазини з продажу мексиканських страв швидкого приготування;
  - 4) виробник тютюнових виробів придбав виробництво меблів, телерадіокомпанію;
  - 5) побудова м'ясокомбінатом власних ринків, які будують здійснювати торгівлю м'ясом та м'ясопродуктами.

Завдання № 5

1. Аналіз портфеля бізнесів (основні етапи). Поняття СОБ (стратегічна одиниця бізнесу).
2. Процес встановлення цілей, вимоги які ставляться до них.
3. Побудувати матрицю погроз, яка використовується для аналізу зовнішнього середовища і навести її характеристику.

Завдання № 6

1. Стратегічне бачення і місія організації в широкому розумінні. Чиї інтереси повинна враховувати місія та фактори її розробки.
2. Стратегія. Підходи до визначення стратегій. „П'ять П” стратегії Мінцберга (plan, ploy, pattern of behavior, position in respect to others, perspective).
3. Побудувати життєвий цикл продукту та охарактеризувати його основні стадії.

Завдання № 7

1. Фактори, які впливають на інтенсивність конкуренції в будь-якій галузі. Конкурентна сила – боротьба між продавцями однієї галузі.
2. Аналіз факторів макрооточення (СТЕП-аналіз).
3. Побудувати матрицю можливостей, яка використовується для аналізу зовнішнього середовища і навести її характеристику.

Завдання № 8

1. Модель конкурентних сил М.Портера.
2. Стратегія і структура: характеристика взаємозв'язку. Структури, які сприяють стратегії.
3. Скласти профіль середовища (використовується для аналізу внутрішнього і зовнішнього середовища) і навести його характеристику.

Завдання № 9

1. Сутність і компоненти внутрішнього аналізу організації.
2. Стратегії диверсифікації (навести приклади). Фактори, які призводять до диверсифікації.
3. Накреслити схему процесу стратегічного управління підприємством, яка включає всі задачі стратегічного управління і показує, що це – безперервний процес.

Завдання № 10

1. Ієрархія формування стратегії (корпоративна, стратегія бізнесу, функціональна, оперативна). Описати і накреслити схему ієрархії.
2. Конкурентна сила постачальників. Конкурентна сила споживачів (за М.Портером).
3. Побудувати і охарактеризувати матрицю Бостонської консалтингової групи (БКГ). Недоліки матриці.

Завдання № 11

1. Товари -субститути та їх вплив на конкуренцію.
2. Наступові стратегія „Дії, спрямовані на використання слабких сторін конкурента”. Наступові стратегія „Превентивні дії”.
3. Накреслити і охарактеризувати „ланцюг витрат” підприємства, включаючи основні і допоміжні види діяльності (за М. Портером).

Завдання № 12

1. Умови успішної реалізації стратегії. Основні етапи стадії реалізації стратегії.
2. Стратегії скорочення (стратегії для слабких бізнесів). Навести приклади.
3. Побудувати і охарактеризувати матрицю GE „Привабливість галузі – конкурентна позиція”. Недоліки матриці.

Завдання № 13

1. Стратегії інтегрованого росту. Переваги інтеграції. Навести приклади.
2. Управління стратегічними змінами. Трьохступінчаста модель змін К.Левіна. Одноманітні та поетапні зміни.
3. Побудувати і охарактеризувати матрицю Томпсона-Стріклєнда для вибору стратегії.

Завдання № 14

1. Стратегії концентрованого росту (навести приклади).
2. Охарактеризувати фактори, які впливають на вибір стратегії. Аналіз діючої стратегії.
3. Побудувати і охарактеризувати на прикладах „високі” організаційні структури (багаторівневі) та „низькі” організаційні структури (плоскі).

Завдання № 15

1. Вибір об'єкту наступових дій. Наступальна стратегія „Захоплення незайнятих територій”.
2. Аналіз організаційної культури організації. Класифікація типів культур.
3. Проаналізувати і побудувати процес створення та втрати конкурентних переваг, виділяючи періоди існування та розмір конкурентних переваг.

Завдання № 16

1. Формування організаційної культури, яка сприяє стратегії. Джерело і значення культури компанії.
2. Наступальні стратегії „Партизанські дії”, „Одночасний наступ по декількох напрямках”.
3. На прикладі сільськогосподарського підприємства побудувати типові організаційні структури цієї галузі: територіальну (відділкову), галузеву (цехову, кооперативну).

Завдання № 17

1. Еталонні (базові) стратегії бізнесу. Надати загальну характеристику і різновиди.
2. Характеристика та види дивізіональних структур.
3. Спроекувати продуктову, споживчу та територіальну структури управління організацією, за таких умов:
  - кількість заступників у директора – 5;
  - кількість лінійних підрозділів – 7;
  - кількість функціональних служб – 5;
  - кількість міст України, в які поставляється продукція підприємства – 6;
  - кількість країн світу, в які поставляється продукція підприємства – 2;
  - кількість видів продукції, яку виготовляє підприємство – 6;
  - кількість груп споживачів, потреби яких забезпечує – 4.

Завдання № 18

1. Стратегічні переваги і недоліки основних організаційних структур: функціональні організаційні структури, дивізійні структури, адаптивні структури.
2. Аналіз безпосереднього оточення організації (мікро середовище).
3. Показати матричну структуру управління за таких умов:
  - кількість служб в організації – 10;
  - кількість проектів, які розробляються в організації – 6;
  - кількість проектів, в яких перша та п'ята служба не беруть участі – 2.

Завдання № 19

1. Характеристика споживача як фактора безпосереднього оточення організації. Торгівельна сила споживача.
2. Завдання і вимоги до проведення стратегічного контролю. Процес коригування стратегій.
3. На підставі наступних даних господарства і матриці БКГ розмістити основні галузі і визначити стратегію розвитку підприємства.

	Темпи росту галузей	Відносна частка в прибутку господарства	
		<i>висока</i>	<i>низька</i>
20%	високі	„зірки” 	„знаки питання” ?
10%	низькі	„дійні корови” \$	„собаки”

0
100%
10%
1%

Частка в прибутку господарства:

- зернові – 40%
- соняшник – 12%
- цукровий буряк – 10%
- картопля – 3%
- овочі відкритого ґрунту – 5%
- молоко – 15%
- м'ясо ВРХ – 5%
- переробне виробництво – 10%

Темпи росту галузей:

- зернові – 5%
- соняшник – 15%
- цукровий буряк – 16%
- картопля – 12%
- овочі відкритого ґрунту – 5%
- молоко – 20%
- м'ясо ВРХ – 3%
- переробне виробництво – 15%

Завдання № 20

1. Стратегічні зміни в організації. Опір змінам. Стили проведення змін.
2. Аналіз постачальників як фактора безпосереднього оточення.
3. За допомогою PEST (СТЕП) – аналізу проаналізувати фактори макрооточення, які впливають на діяльність аграрних підприємств.

Завдання № 21

1. Стратегії конкуренції М.Портера. Відмінність стратегії конкуренції від стратегії бізнесу.
2. Поняття компетенцій. Головні компетенції, їх особливості.
3. Визначити до яких видів еталонних стратегій відносяться наступні стратегії:
  - а) стратегія спрямована на зростання за рахунок придбання або посилення контролю над постачальниками;
  - б) стратегія полягає а пошуку можливостей зростання на існуючому ринку за рахунок нової продукції, яка вимагає нової технології і відрізняється від існуючої;
  - в) стратегія являє собою повну ліквідацію фірми;
  - г) стратегія розрахована на те, щоб при поступовому скороченні бізнесу, намагатися отримати максимальний прибуток;
  - д) стратегія базується та пошуку та використанні додаткових можливостей виробництва нових продуктів, які заключні в існуючому бізнесі;
  - е) стратегія полягає в пошуку нових ринків для існуючого продукту;
  - ж) стратегія полягає в тому, що організація зростає за рахунок виробництва технологічно не пов'язаних нових продуктів, які реалізуються на нових ринках;
  - з) стратегія полягає в пошуку можливостей зменшення витрат та проведення відповідних заходів;
  - і) стратегія полягає у зростанні фірми за рахунок посилення контролю або придбання структур розповсюдження та продажі;
  - к) стратегія, при якій фірма з даним продуктом, на даному ринку здобувати кращі позиції.

Завдання № 22

1. Стратегія лідерства в ціні. Джерела низьких витрат.
2. Організаційна культура як об'єкт стратегічних змін. Фактори формування організаційної культури Е.Шейна.
3. Побудувати та пояснити матрицю „зміни-опір”, яка використовується для аналізу опору змінам в організації.

Завдання 23

1. Конкурентна стратегія диференціації. Підходи диференціації.
2. „Портфель” підприємства. Мета і основні етапи портфельного аналізу.
3. Визначити до яких типів стратегій конкурентів відносяться наступні стратегії:
  - а) пропонування вузькому сегменту ринку товарів та послуг, індивідуалізованих за його смаками та потребами;
  - б) пропонування споживачам більшої дійсної вартості грошей з упором на сполучення низьких витрат та диференціації якості;
  - в) прагнення індивідуалізувати свою продукцію для того, щоб вона відрізнялась від продукції конкурентів і таким чином стала більш привабливою для широкого кола споживачів;
  - г) прагнення стати постачальником самих дешевих товарів і послуг, привабливих для широкого кола споживачів;
  - д) конкуренція на вузькому сегменті споживачів та випередження конкурентів за рахунок низьких витрат;

Завдання № 24

1. Стратегія лідерства в ціні (низьких витрат). Стратегія найкращої вартості.
2. Фактори, які є передумовою стратегічного розвитку. Галузеві та ринкові фактори успіху (КФУ).
3. Тотальний контроль якості (Total quality management - TQM). Побудувати модель TQM Оукленда та пояснити, що вона означає.

Завдання № 25

1. Поняття ресурсних ринків. Ресурсна модель. Поняття товарних ринків, їх основні характеристики.
2. Сфокусовані стратегії конкуренції.
3. Побудувати життєвий цикл підприємства і визначити які з стратегій, використовуються на різних стадіях цього циклу.

8. ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ПИТАННЯ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»

1. Концепція побудови підприємств в ринковій економіці: перехід від "закритого" до "відкритого" типу організацій, як реакція на зміни в зовнішньому середовищі.
2. Сутність стратегії. Фактори, що впливають на зміст стратегії.
3. "Стратегічний набір" як система стратегій, визначення "стратегічного набору" підприємства, вимоги до "стратегічного набору".
4. Ієрархія формування стратегій. Різновиди стратегій та їх характеристика.
5. Визначення поняття «стратегія». Філософська та організаційно-управлінська концепції стратегії.
6. Сутність і значення процесу стратегічного управління.
7. Основні задачі менеджера в системі стратегічного управління.
8. Елементи процесу стратегічного управління: стратегія, організаційна культура та структура.
9. Виникнення і етапи розвитку стратегічного управління як науки. Сучасні підходи до визначення стратегічного управління.
10. Порівняння різних видів управління. Особливості стратегічного управління.
11. Принципи, передумови застосування стратегічного планування на підприємстві.
12. Система стратегічного планування на підприємстві: бар'єри та методи їх подолання.
13. Стратегічне планування як складова стратегічного управління.
14. Зміст та зв'язок стратегічних, поточних та оперативних планів.
15. Стратегія в системі стратегічного планування. Підходи до формулювання стратегії за Мінцбергом.
16. Основні підходи до розуміння середовища господарської організації.
17. Зовнішнє середовище організації, його властивості.
18. Макрооточення організації. Особливості вивчення.
19. Політичні, правові фактори макросередовища.
20. Вплив економічних та технологічних факторів на діяльність підприємства.
21. Соціокультурні, технологічні фактори макросередовища.
22. Безпосереднє оточення організації.
23. Модель конкуренції М. Портера.
24. Конкурентна сила продавців всередині галузі. Фактори, що впливають на інтенсивність конкуренції.

25. Конкурентна сила постачальників. Конкурентна сила товарів-замінників.
26. Конкурентна сила споживачів. Конкурентна сила «новачків» ринку.
27. Споживачі як фактор безпосереднього оточення.
28. Постачальники як фактор безпосереднього оточення.
29. Внутрішнє середовище організації. Компоненти і цілі внутрішнього аналізу.
30. Визначення сильних та слабких сторін діяльності підприємства. Оцінка загроз та можливостей існування у зовнішньому середовищі. SWOT – аналіз.
31. Методи аналізу середовища.
32. Ресурсний аналіз. Моделі ресурсного аналізу.
33. Аналіз компетенцій організації. Зв'язок ресурсів з компетенціями.
34. Аналіз видів діяльності з використанням ціннісного ланцюжка М. Портера.
35. Джерела фінансування організації.
36. Фінансовий аналіз та показники господарської діяльності.
37. Аудит людських ресурсів.
38. Організаційна культура та імідж організації як складова внутрішнього аналізу.
39. Маркетинг як складова внутрішнього аналізу. Ринкова сегментація.
40. Роль, значення, сутність та місце мети у стратегічному управлінні
41. Суть і значення місії. Фактори розробки місії.
42. Цілі. Класифікація цілей підприємства.
43. Ієрархія формування цілей. Вимоги, що ставляться до цілей.
44. Основні завдання стадії реалізації стратегії.
45. Учасники процесу реалізації стратегії.
46. Класифікація організаційних культур.
47. Причини опору організаційним змінам та методи його подолання.
48. Сутність функціональних стратегій.
49. Основні характеристики організаційних структур (елементарна, функціональна, дивізійна, матрична, конгломерат).
50. Створення організаційної структури, що сприяє стратегії.
51. Характеристика системи соціально-психологічного супроводження стратегічних змін.
52. Моделі організаційної культури та специфіка керівництва в системі стратегічного управління.
53. Характеристика та засоби досягнення організаційного розвитку.

54. Аналіз методів впровадження організаційних змін (примушування, адаптація, криза, управління опором).
55. Роль мотивації в формуванні стратегічної поведінки.
56. Поняття стратегічної інформації. Джерела стратегічної інформації і методи її отримання.
57. Види інформаційних потреб, їх виявлення та задоволення в системі стратегічного управління.
58. Формування бази стратегічних даних.
59. Сутність стратегічного контролю. Об'єкти та вимоги до обліку і контролю в стратегічному управлінні.
60. Стратегічний контроль та його вплив на коригування стратегічних планів.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Базова

1. Ансофф И. Стратегическое управление / пер. с англ. Москва: Экономика, 1989. 519 с.
2. Василенко В.О. Ткаченко Т.І. Стратегічне управління підприємством: навч. посіб. 2-е вид., виправл. і допов. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 400 с.
3. Виханский О.С. Стратегическое управление: учебник. Москва: Гардарики, 2000. 296 с.
4. Дойль П. Менеджмент: стратегия и тактика /пер. с англ.; под ред. Ю.Н.Каптуревского. Санкт-Петербург: Питер, 1999. 560 с.
5. Ігнат'єва І.А. Стратегічний менеджмент: підручник. Київ: Каравела, 2008. 480с.
6. Зайцев Л.Г., Стратегический менеджмент: учебник. Москва: Экономист, 2005. 416с.
7. Забродська Л.Д. Стратегічне управління: реалізація стратегії. Харків: Консум, 2004. 208 с.
8. Зуб А.Т. Стратегический менеджмент: теория и практика: учебное пособие для вузов. Москва: Аспект Пресс, 2002. 415с.
9. Кайлюк Є. М. Стратегічний менеджмент: навч. посіб. Харків: ХНАМГ, 2010. 279 с.
10. Клівець П.Г. Стратегія підприємства: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2007. 320 с.

11. Кіндрацька Г.І. Стратегічний менеджмент: навч. посіб. Київ: Знання, 2006. 365 с.
12. Кэмпбел Д., Стоунхаус Дж., Хьюстон Д. Стратегический менеджмент. учебник /пер. с англ. Москва: ООО «Перспектив-83», 2003. 336 с.
13. Котлер Ф. Маркетинг. Менеджмент/пер.с англ.; под ред. О.А.Третьяк, А.А.Волковой, Ю.Н.Каптуревского. Санкт-Петербург: Издательство «Питер», 2000. 896 с.
14. Клименко С.М., Дуброва О.С., Барабась Д.О. Управління конкурентоспроможністю підприємства: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2006. 527с.
15. Люкшинов А.Н. Стратегический менеджмент: учебное пособие для ВУЗов. Москва: Юнити-Дана, 2000. 375с.
16. Минцберг Г., Альстрэнд Б., Лэмпел Дж. Школы стратегий. Санкт-Петербург.: Издательство «Питер», 2000. 336 с.
17. Мартиненко М. М. Стратегічний менеджмент: підручник. Київ: Каравелла, 2006. –320 с.
18. Маркова В. Д., Кузнецова С. А. Стратегический менеджмент. Москва: ИНФРА- М, 2000. 288с.
19. Мізюк Б.М. Стратегічне управління: підручник. Львів: Магнолія, 2007. 387 с.
20. Немцов В.Д., Довгань А.Е. Стратегічний менеджмент: підручник. Київ: КНЕУ, 2001. 560с.
21. Осовська Г.В., Іщук О.Л., Жалінська І.В. Стратегічний менеджмент: теорія та практика: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Кондор, 2003. 194с.
22. Поделинская И.А., Бянкин М.В. Стратегическое планирование: учебное пособие. Улан-Уде: Издательство ВСГУТ, 2005. 55 с.
23. Редченко К.І. Стратегічний аналіз у бізнесі: навч. посіб. вид. 2-е, допов. Львів: «Новий світ-2000», 2003. 272 с.
24. Смолін І.В. Стратегічне планування розвитку організації: монографія. Київ: КНТЕУ, 2004. 346с.
25. Таран О.М. Стратегічне управління: навч. посіб./ Харк. нац. аграр. ун-т. Харків, 2004. 145 с.
26. Таран О.М., Кондратюк Н.В. Стратегічне управління: навч. посіб./ Харк. нац. аграр. ун-т. Харків, 2014. 261 с.
27. Томпсон А.А. Стратегический менеджмент. Искусство разработки и реализации стратегии: учебник для вузов/ пер. с англ.; под ред.

- Л.Т.Зайцевой, М.И.Соколовой. Москва: Банки и биржи, Юнити,1998. 576 с.
- 28.Томпсон А.А. Стратегический менеджмент, концепции и ситуации: учебник для вузов./пер.с 9-го англ.изд. Москва: ИНФРА-М, 2001. 412 с.
- 29.Томпсон А.А. Стратегический менеджмент, концепции и ситуации: учебник для вузов./ пер.с 12-го англ.изд. Москва: Издательский дом «Вильямс», 2002. 928 с.
30. Фатхутдинов Р.А. Стратегический менеджмент: учебник. Москва: ЗАО Бизнес-школа, 1998. 416 с.
- 31.Шершньова З.Є. Стратегічне управління: підручник. 2-е вид., перероб. і допов. Київ: КНЕУ, 2004. 699 с.

Допоміжна

1. Афанасьев М.В. Стратегія підприємства: навч.-метод. посіб. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2007. 272с.
2. Боумэн К. Основы стратегического менеджмента / пер. с англ. Москва: Банки и биржи, Юнити, 1977. 175 с.
3. Карлофф Б. Деловая стратегия / пер.с англ. научн. ред. и авт. послесловия В.А. Приписнов. Москва: Экономика, 1991. 240 с.
4. Оуен А. Как осуществить стратегию: хрестоматия «Управление изменением». Москва: МЦДО ЛИНК, 1996. С.141-149.
5. Сладкевич В.П., Чернявський А.Д. Сучасний менеджмент організацій: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.Київ: МАУП, 2007. 448 с.
6. Портер М. Стратегія конкуренції/ пер. с англ. А. Олійник, Р.С кільського. Київ: Основа, 1997. 390 с.

Інформаційні ресурси

1. Головка Т. В. Стратегічний аналіз - навчальний посібник URL: <http://libcollege.com/book/47-strategichnij-analiz-navchalnij-posibnik-golovko-t-v.html> (дата звернення: 17.12. 2017).
2. Кіндрацька Г.І. Стратегічний менеджмент - Бібліотека українських підручників URL: http://pidruchniki.ws/15840720/menedzhment/strategichniy_menedzhment_-_kindratska_gi (дата звернення: 17.12. 2017).
3. Лекції з стратегічного менеджменту URL: <http://www.twirpx.com/file/135456/> (дата звернення: 17.12. 2017).
4. Осовська Г.В. Стратегічний менеджмент - Бібліотека українських підручників. URL:

- http://pidruchniki.ws/14160117/menedzhment/strategichniy_menedzhment_-_osovska_gv (дата звернення: 17.12. 2017).
5. Стратегічне управління підприємством - Інформаційний портал кафедри стратегії підприємств КНЕУ ім. В. Гетьмана. URL: <http://www.spkneu.org/education/magistratura/strategichne-upravlinnya-pidpriyemstvom/> (дата звернення: 17.12. 2017).
  6. Стратегічний менеджмент. Реферати українською. URL: <http://bukvar.su/menedzhment/114506-Strategicheskiiy-menedzhment.html>
  7. Скібіцький О.М. Стратегічний менеджмент. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 312 с. URL: <http://www.twirpx.com/file/173996/> (дата звернення: 17.12. 2017).
  8. Електронна бібліотека підручників Шершньова З.Є. Стратегічне управління. URL: <http://studentam.kiev.ua/content/view/748/100/> (дата звернення: 17.12. 2017).

ЗМІСТ

Передмова.....	2
1. Зміст навчальної дисципліни за темами.....	3
2. Теми та плани лекцій.....	6
3. Теми та плани семінарських занять.....	7
4. Теми та плани практичних занять.....	8
5. Самостійна робота.....	10
6. Індивідуальні завдання.....	12
7. Завдання для здобувачів заочної форми навчання.....	15
8. Екзаменаційні питання з навчальної дисципліни.....	23
9. Рекомендована література та інформаційні ресурси...	24

Таран Оксана Миколаївна

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

**Методичні вказівки
до практичних, семінарських занять та самостійної роботи
для здобувачів другого (магістерського) рівня освіти
спеціальності 051 «Економіка»**

За редакцією автора

Підписано до друку 28.12.2017. Формат 60x84 /1/16. Папір офсет. Гарнітура Таймс. Друк офсетний. Обсяг: 1,27 ум.-друк. арк.; 1,32 обл.-вид. арк.
Тираж 100 .

Виготовлювач - ФОП Береговий А.В., Харківська обл., Харківський р-н,
п/в «Докучаєвське -2», навч. міст. ХНАУ, тел. (066)7236416